

STORSTADEN GER STATEN EN MATCH

Vilka är framtidens makthavare? Före sommaren deltog jag i en diskussion om detta med företrädare från politiken, näringslivet och kulturen. En svår, men intressant fråga.

Jag tror att det handlar om människor som vågar prova det nya och har förmågan att berätta en historia som berör människor. Men för att komma närmare ett svar måste vi också ställa oss frågan: Var kommer makten att finnas i framtiden?

Betydelsen av olika maktsfärer i samhället förändras över tiden. En tydlig trend just nu är maktförskjutningen mot konsumenter och användargrupper som tvingar företagen att ta större ansvar för hur deras affärer påverkar samhället såväl ur ett ekonomiskt som ur ett miljömässigt och socialt perspektiv.

Konsumenter, medarbetare och ägare tenderar dessutom att i högre grad belöna progressiva företag. Fortsätter denna utveckling, vilket jag tror, kan det driva företagen i en riktning där de inte bara tar ansvar för sin egen verksamhet utan också jobbar för att hitta lösningar på hur samhället kan bli bättre.

En person som både vågar prova nya saker och är en duktig berättare är grundaren av Rättviseförmedlingen, Lina Thomsgård. Nyligen beskrev hon denna trend träffande på Instagram som en kommentar till Pressbyråns skyltkupp under Prideveckan, då den tillfälligt bytte namn till "Homobyrå" och "Queer- byrå". Lina konstaterade att företagen måste betrakta människor som samhällsmedborgare för att vinna konsumenterna, medan politiken snarare börjar betrakta medborgarna som kunder.

En annan tydlig förändring är städernas ökande betydelse. Utgångspunkten är givetvis den oerhörda urbanisering som skett där närmare hälften av jordens befolkning i dag bor i städer, och där städerna väntas bli både fler och större de kommande åren. Ett exempel är Kina. Över 40 000 människor söker sig dagligen till städerna och antalet städer med över 750 000 invånare har tredofaldigats sedan 1950.

Sedan andra världskriget har städernas frammarsch varit stark på alla kontinenter. I Europa ligger Sverige i topp, följt av Danmark och Tjeckien. Stockholm väntas bli den stad i Europa som har snabbast tillväxt framöver. Den snabba tillväxten gör att städerna får en mer avgörande roll för samhällsutvecklingen. Människor i städer tenderar att vara mer förändringsbenägna, krävande och progressiva, vilket kommer att driva politiken i städerna till att bli mer offensiva och reforminriktade. Redan nu konkurrerar storstäder med varandra, vilket innebär att de på sikt måste hitta sin egen unikhet – utöver nationens.

Här kommer säkert nya konflikter att dyka upp eftersom nationer (helt rimligt) begränsar städernas frihet. I Sverige har vi exempelvis ett skatteutjämningsystem. Slutsatsen blir att det i högre grad blir i företagen och i våra storstadsregioner som framtidens makthavare kommer att finnas. Kanske går vi också mot en konflikt mellan städer och nationer? I så fall är oddsen för att städerna kommer att slå nationerna inte särskilt höga.